

Bert Wagendorp denkt dat we nog zullen terugverlangen naar een overzichtelijk probleem als een coronapandemie, tegen de tijd dat het Binnenhof overloopt.

De klimaatcrisis verdient de corona-aanpak

De uitstoot van CO₂ is dankzij corona in 2020 met 7 procent gedaald. Dat is het goede nieuws. Het slechte nieuws: de temperatuurstijging zal in 2050, dankzij die verminderde uitstoot, 0,01 graad lager uitvallen dan zonder corona het geval zou zijn geweest. Dat staat in het elfde Emissions Gap Report van de milieutak van de VN, Unep, dat woensdag verscheen. Het nóg slechtere nieuws: aan het eind van deze eeuw dreigt een temperatuurstijging van meer dan 3 graden, als er tenminste niet heel drastisch wordt ingegrepen.

Zaterdag is het vijf jaar geleden dat in Parijs het klimaatakkoord werd gesloten dat inzette op een maximale stijging van 2 graden - 1,5 graad zou nog beter zijn. 3 graden, zeggen experts, betekent het passeren van het 'tipping point', het moment waarop de gevolgen van de opwarming onomkeerbaar worden.

De hoop dat dat kan worden voorkomen, is andermaal gericht op corona - dat virus wordt nog eens de redding van de planeet. In het rapport, dat naast Duitsland, Zweden en Denemarken mede is gefinancierd door Nederland, wordt ervoor gepleit in het economisch herstel na de pandemie vooral de nadruk te leggen op verduurzaming van de economie:

'groen herstel'. Dat kan ertoe leiden dat de uitstoot al in 2030 een kwart lager uitvalt. Maar om daarin te geloven moet je een grote optimist zijn.

3 graden betekent volgens alle modellen ondergelopen kuststeden, in savannes veranderde regenwouden, verdere ontmanteling van de biodiversiteit, onverdraaglijke hittegolven en migratiegolven van miljoenen mensen die op zoek gaan naar afkoeling, zoet water en levenskansen. Tegen die tijd gaan we terugverlangen naar een overzichtelijk probleem als een coronapandemie.

Al die rampspoed is zich al aan het voltrekken, alleen nog niet duidelijk genoeg. De mens is een kortetermijndenker. De internationale reactie op corona is van een verbazingwekkende daadkracht. Dat komt doordat het niet gaat om een probleem dat in 2030, 2050 of 2100 tot een climax komt, maar nú. Ook hebben ze er niet alleen ver weg in Afrika of Azië last van, maar is het probleem dichtbij en zichtbaar; het ligt om de hoek of zit in je eigen lijf. Daarom deinzen politici er niet voor terug met honderden miljarden te smijten, worden er wonderen verricht met het vaccin en is het grootste deel van de bevolking bereid zichzelf ingrijpende beperkingen op te leggen.

De klimaatramp heeft nog iets onvoorstelbaars. Miljoenen slachtoffers, economische doem, grote delen van de aarde onleefbaar: het is nog altijd een ver-van-mijn-bed-show. Tot Het Binnenhof onder water loopt.

Er zijn ook hoopvolle signalen. De uitstoot in de EU laat een neerwaartse trend zien. Nog niet neerwaarts

genoeg, maar er gebeurt iets. De verkiezing van Joe Biden is ook hoopvol signaal voor verandering, na de American Psycho die ervan uitgaat dat je met een goede airco de oplopende temperaturen prima binnen de perken kunt houden.

Er komen nog wel een paar probleempjes aan. De rijkste 1 procent van de wereld stoot nu nog tweemaal zoveel CO₂ uit als de armste 50 procent. Wat gebeurt er wanneer die verhouding verandert en economische groei in Afrika en de arme delen van Azië op stoom komt?

De afstand tussen nu en 2050 is even groot als die tussen 2020 en 1990. Tachtig jaar geleden was het 1940 en in 2100 lopen mijn kleinkinderen hier nog rond. We moeten van perspectief veranderen; zelfs de lange termijn is akelig dichtbij. De klimaatcrisis verdient de corona-aanpak.